

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)

www.bestdergi.net

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzaktan Öğretim Sürecinin Değerlendirilmesi

Ayça Ak, Bekir Oral, Vedat Topuz
Marmara Üniversitesi

Bu makaleye atıf için:

Ak, A., Oral, B., & Topuz, V. (2018). Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu uzaktan öğretim sürecinin değerlendirilmesi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 2(1), 71-80.

To cite this article:

Ak, A., Oral, B., & Topuz, V. (2018). Evaluation of distance learning process of Marmara University Vocational School of Technical Sciences. *Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)*, 2(1), 71-80.

Makale Türü (Paper Type):

Derleme (Literature Review)

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi):

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi); ulusal, bilimsel, hakemli ve Türkçe bir dergi olarak yılda iki kez yayınlanmaktadır. Bu dergide; bilim, eğitim, sanat veya teknoloji ile ilgili özgün kuramsal çalışmalar, literatür incelemeleri, araştırma raporları, sosyal konular, kitap incelemeleri ve araştırma makaleleri yayınlanmaktadır. Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışma amaçları için kullanılabilir. Herhangi bir formda, kısmi veya bütün olarak yeniden basımı kesinlikle yasaktır. Makalelerinin içeriğinden sadece yazarlar sorumludur. Dergi, makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımı ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, eylem, talep, işlem, maliyet veya zarardan sorumlu değildir.

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal):

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal) is published twice a year as a national, scientific, refereed and Turkish journal. In this journal, original theoretical works, literature reviews, research reports, social issues, psychological issues, curricula, learning environments, book reviews, and research articles related to science, education, art or technology are published. The articles submitted for publication must have not been published before or sent to be published anywhere. This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction in any form to anyone is expressly forbidden. Authors alone are responsible for the contents of their articles. The journal owns the copyright of the articles. The publisher shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of the research material.

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzaktan Öğretim Sürecinin Değerlendirilmesi

Ayça Ak, Bekir Oral, Vedat Topuz

Özet

Teknolojinin hızla gelişmesi, eğitim ve öğretimde yeni alternatiflerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Eğitim teknolojileri de bu hızlı gelişime uyum sağlamakta ve yeni öğretim yöntemleri ortaya çıkmaktadır. Daha fazla insana daha kısa sürede ulaşmak, kurumların ve kişilerin birbirleriyle olan iletişiminin daha hızlı ve ekonomik olması bu gelişimi daha da hızlandırmıştır. Bu teknolojik gelişimler eğitim-öğretim sistemi içerisinde uzaktan öğretim kavramının dünyada ve Türkiye’de de uygulanmasına sebep olmuştur. Uzaktan eğitim yöntemi ile zaman ve mekândan bağımsız olarak materyal tabanlı eğitimin verilmesinin de mümkün olması sayesinde, son dönemde öğrenciye tanınan eğitim imkanları artmaktadır. Diğer yönden uzaktan eğitimde başarıya ulaşmak ve hedeflenen öğretim kazanımlarının sağlanması için gelişen teknolojiyi takip etmek ve sürdürülebilirlik son derece önemlidir. Bu makalede, Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Programcılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği ve Moda Tasarımı Programcılığı uzaktan öğretim programlarının gelişimi açıklanmıştır. Uzaktan öğrenme öğrencilerinin başarı durumları, örgün eğitim programlarıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde olumlu ve olumsuz yönler analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, Meslek yüksekokulları

Evaluation of Distance Learning Process of Marmara University Vocational School of Technical Sciences

Abstract

The rapid development of technology has led to the emergence of new alternatives in education and training. Educational technologies are also adapting to this rapid development and new teaching methods are emerging. Achieving more people in a shorter time, faster and more economical communication between institutions and people has accelerated this development. These technological developments have led to the implementation of the concept of distance learning within the education system both in Turkey and in the world. The education opportunities which are providing to the students due to the possibility of providing material-based education regardless of time and place with the distance education method are increasing in the last period. On the other hand, sustainability is essential to achieve success in distance education and to pursue emerging technology to achieve targeted learning gains. In this paper; development of the distance education programs of Marmara University Vocational School of Technical Sciences, Computer Programming, Occupational Health and Safety and Fashion Design Programming are explained. Distance learning students' achievement status is evaluated by comparing them with the formal training programs. Positive and negative opinions in the distance education process are analyzed.

Key Words: Distance learning, Vocational schools

Giriş

Bilgisayar ve internet teknolojilerinin yanı sıra telekomünikasyon teknolojisinin de hızla gelişmesi çok daha hızlı ve geniş yelpazeli iletişim imkânları ortaya çıkmıştır. Özellikle internet, iletişim konusunda kıtalar ve ülkeler arasındaki mesafeleri ortadan kaldırmış ve insanlara birbirleri ile kolaylıkla iletişim kurabilmesine imkân sunmuştur.

Eğitim ve öğretim, teknolojiye bu gelişmelerden etkilenerek internet ortamında öğretimin yeniden şekil almasına yol açmıştır. 1728 yılında posta ile yapılan uzaktan eğitim, günümüzde gelişen bilişim teknolojileri sayesinde daha nitelikli, telekonferans ve internet uygulamaları biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, öğretim hizmetinin gerçek sınıf ortamından kurtarmış, bilgisayar ve internet bağlantısının olduğu her yerde öğretim olanağını sağlayan “Uzaktan Öğretim” kavramını ortaya çıkarmıştır. Posta (mektup), radyo veya televizyon yoluyla yapılan öğretim sadece tek taraflı bilgi aktarım şeklinde gerçekleşmiştir. Bilgisayar ve internet ile birlikte karşılıklı olarak iletişim olanağı sağlanmıştır.

Uzaktan eğitim; öğretici ve öğrencilerin aynı fiziksel ortamı ve bazen aynı zaman dilimini paylaşmaksızın, teknolojik araçların yoluyla eğitim-öğretim öğrenim çalışmalarının belirli bir program çerçevesinde sürdürülebilirliği (Gülner, 2008). Uzaktan eğitimde geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülme olanağı bulunmadığı durumlarda etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ile öğretim olanağı sağlar (Kazu ve Özdemir, 2002). Şu an yürütülen haliyle Web tabanlı uzaktan eğitim sistemi, internet veya intranete dayalı teknolojiler kullanılarak yönetilen, web tarayıcısında görüntülenebilen eğitim faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Bu sistem, içerisinde kullanıcıların tanımlanması ve yönetilmesi, ders içeriklerinin yönetilmesi, ödev sistemi, sınav uygulama sistemi, iletişim araçlarının yönetilmesi gibi işlevleri barındıran bir yazılım sistemidir (Düzakın ve Yalçınkaya, 2004).

E-öğrenme hem çevrimiçi öğrenmeyi hem de bilgisayar tabanlı öğrenmeyi (ağızsız öğrenme) kapsadığından uygulanış bakımından üç gruba ayrılır: Eş zamanlı (senkron), ayrı zamanlı (asenkron) ve karma eğitim (b-learning). Eşzamanlı interaktif bir modelde, öğretim elemanının verdiği ders aynı anda farklı ortamlardaki öğrenciler tarafından takip edilebilir, öğrenciler kendilerine tanınan sürelerde öğretim elemanına sorular yöneltebilir ve cevaplar alabilirler (Aslantaş, 2014).

Bu çalışmada; Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Bilgisayar Programcılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Moda Tasarımı Programında uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi anlatılacaktır. Uzaktan öğretim öğrencilerinin başarı durumları, örgün eğitim programlarıyla karşılaştırılarak değerlendirilecektir. Uzaktan eğitim sürecindeki zorluklar, olumlu ve olumsuz görüşler analiz edilecektir.

Türkiye’ de Uzaktan Öğretim

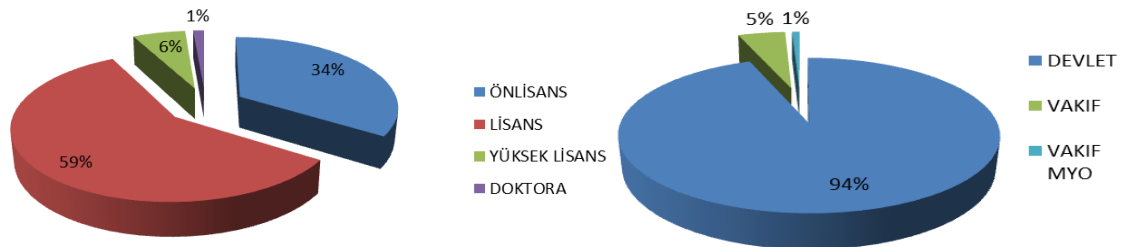
Dünya’da ilk uzaktan eğitim çalışması 1728 yılında Boston gazetesinde steno dersleri ile başlamıştır. Türkiye’de 1950’lerde özel bir eğitim kurumunun İngilizce öğretmek için oluşturduğu yapı ile ilk adımlarını atmıştır. 1961 yılında Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde Mektupla Öğretim Merkezi kurulmuştur [Arslan, 2013]. 1954 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde Bankacılık ve Ticaret Enstitüsü tarafından yükseköğretimde ilk yazışma kursu, 1970’de MEB, yazışmalarla eğitim programlarına başlamıştır. 1975 yılında, Yüksek Öğretim Enstitüsü (YÖK) kurulduğu YAYKUR başlatılmıştır.

Süreç, 1981’de Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’nin açılması ve Anadolu Üniversitesi TRT iş birliği ile okul televizyonu kullanılarak eğitim vermeye başlanması ile devam etmiştir. 1992’de Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Açıköğretim Lisesi açılmıştır. 1998: ODTÜ’de İnternet ile Eğitim kullanılarak IDEA Paketi uygulamasının başlatılmıştır (Geray, 2007). 2015 yılı itibarıyla, 184 yükseköğretim kurumundan 68’i açık ve uzaktan öğrenme programı sunmaktadır. Bunların 47’si önlisans, 17’si lisans, 11’i lisans tamamlama, 56’sı ise yüksek lisans düzeyindedir. Toplamda 505 farklı alanda program bulunmaktadır (Koçdar, Doğan, 2015). Türkiye’ de yükseköğretimde 2015-2016 yılı itibarıyla eğitim alan toplam öğrenci sayısı 6689185’dir. Bunların 2285406’sı önlisans, 3900601’ i lisans ve 1835563’i Açık Öğretim Programlarında eğitim almaktadır (Tablo 1) (2016-2017 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri).

Tablo 1. Yükseköğretim Öğrencilerinin Dağılımı

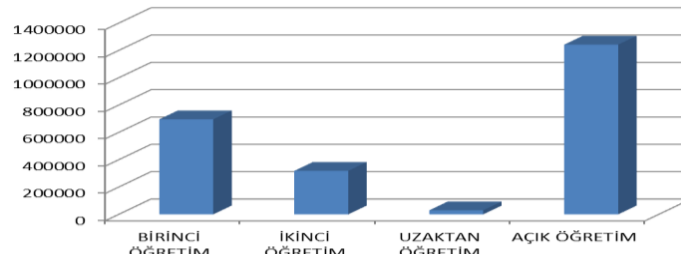
	TOPLAM			DEVLET ÜNİVERSİTELERİ			VAKIF ÜNİVERSİTELERİ			VAKIF MESLEK YÜKSEK OKULLARI		
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T
TOPLAM	3621517	3067668	6689185	3337582	2799432	6137014	275486	258691	534177	8449	9545	17994
ÖNLİSANS	1198343	1087063	2285406	1134614	1019358	2153972	55280	58160	113440	8449	9545	17994
LİSANS	2123284	1777317	3900601	1960329	1610891	3571220	162955	166426	329381			
YÜKSEK LİSANS	249498	167586	417084	197732	136759	334491	51766	30827	82593			
DOKTORA	50392	35702	86094	44907	32424	77331	5485	3278	8763			

Üniversite öğrencilerinin %49'ı Açık Öğretim' de okurken, %23'i lisans ve %28'i önlisans programlarında kayıtlıdır. Lisans öğrencilerinin oranı %59 iken önlisans öğrencilerinin oranı %34'dür (Şekil 1a). Önlisans öğrencilerinin %94'ü devlet üniversitelerinde okurken, %5'i vakıf üniversitelerinde, %1 ise vakıf meslek yüksekokullarında okumaktadır (Şekil 1b).

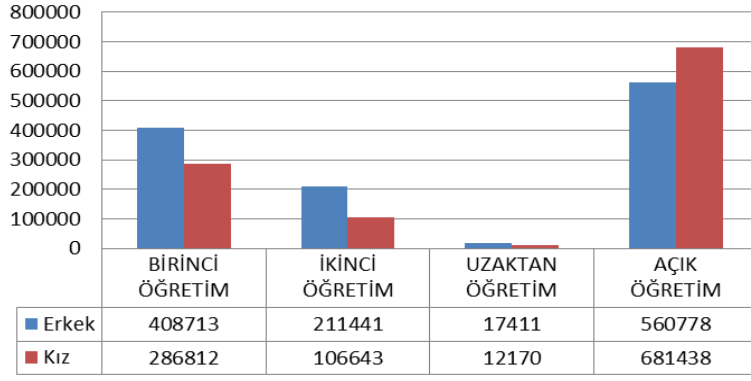
Şekil 1. a) Üniversite Öğrencilerinin Dağılımı. b) Ön lisans Programlarının Dağılımı

Türkiye'deki ön lisans öğrencilerinin %31'i birinci eğitimde, %14'ü ikinci eğitimde sadece %1'i uzaktan öğretimde eğitim almaktadır. %54'ü ise açık öğretimde okumaktadır (Şekil 2). Lisans eğitiminde açık öğretimde eğitim alan öğrencilerin oranı %47'ye inerken, birinci öğretimdeki öğrenci oranı %41'e çıkmaktadır. İkinci öğretimdeki öğrenci sayısı %11'e inerken, uzaktan eğitimdeki öğrenci sayısı %1'de kalmaktadır. Yüksek lisans programlarında birinci öğretim %86, ikinci öğretim %9 oranının alırken uzaktan eğitim alanların oranı %5'e yükselmektedir.

Şekil 2. Ön lisans Öğrencilerinin Dağılımı

Ön lisans programlarında, birinci öğretimde %59 erkek öğrenci, %41 ise kız öğrenci; ikinci öğretimde %66 erkek, %34 kız öğrenci; uzaktan eğitimde ise %59 erkek, %41 kız öğrenci eğitim almaktadır. Açık öğretimde kız öğrencilerin sayısı %55'e çıkarken, erkek öğrencilerin sayısı %45'e inmektedir (Şekil 3).

Şekil 3. Ön lisans Programlarında Kız-Erkek Öğrenci Sayıları

Türkiye’deki 23 üniversitede Bilgisayar Programcılığı veya Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama bölümü uzaktan eğitim programı varken, İş Sağlığı ve Güvenliği uzaktan eğitim programı 4 üniversitede, Moda Tasarımı uzaktan eğitim programı ise sadece Marmara Üniversitesinde bulunmaktadır.

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler MYO’ da Uzaktan Öğretim

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulunda uzaktan eğitim çalışmaları 2006 yılında Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzaktan Eğitim Pilot Projesi ile başlamıştır. Bu proje kapsamında Sayısal Elektronik ve İngilizce dersleri animasyon ve simülasyonlarla desteklenerek öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (UZEM) 29 Ocak 2009 tarihinde eğitim öğretim faaliyetleri başlamıştır. Öncelikle 2010-2011 yıllarında, Marmara Üniversitesi bünyesinde tüm birinci sınıf öğrencilerine sunulan ortak derslerin uzaktan eğitimle verilmesi sağlanmıştır. Bu doğrultuda Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II, Türk Dili I-II ve Yabancı Dil I-II dersleri üniversite genelinde yaklaşık 25.000 öğrenciye uzaktan eğitim yöntemi ile sunulmaktadır.

Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulunda 2011-2013 yılları arasında “Mekatronik için E-Eğitim ve Yenilikçi Uzaktan Erişimli Laboratuvar (Learning Education And Innovative Remote Laboratory For Mechatronics) başlıklı Avrupa Birliği LdV projesi gerçekleştirilmiştir. Bu proje ile öğrencilere hem asenkron 50 ders için öğrenme modülleri sunulmuş hem de gerçek zamanlı deney yapma şansı sağlanmıştır.

2012-2013 öğretim yılından itibaren Bilgisayar Programcılığı Programı Uzaktan Eğitim programı 75 öğrenci ile eğitim vermeye başlamıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği ile Moda Tasarımı uzaktan eğitim programları ise 2014-2015 öğretim yılında eğitim hayatına başlamıştır. Marmara üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu’nda 2014-2015 Eğitim Öğretim yılından itibaren uzaktan eğitim dersleri canlı ders olarak belirtilen senkron uzaktan eğitim yoluyla yapılmaktadır. 2016-2017 öğretim yılında Bilgisayar Programcılığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği kontenjanı 100, Moda Tasarımı Kontenjanı ise 50’dir. 2016-2017 öğretim yılı için bu üç bölümdeki öğrenci sayıları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Bilgisayar Programcılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği ile Moda Tasarımı Bölümleri Öğrenci Sayıları

PROGRAM	1. SINIF	2. SINIF	TOPLAM AKTİF ÖĞRENCİ
Bilgisayar Programcılığı	52	133	185
Bilgisayar Programcılığı (İ.Ö.)	46	114	160
Bilgisayar Programcılığı (UZEM)	105	269	374
TOPLAM	203	516	719
İş Sağlığı ve Güvenliği	39	54	93
İş Sağlığı ve Güvenliği (İ.Ö.)	42	57	99
İş Sağlığı ve Güvenliği (UZEM)	87	173	260
TOPLAM	168	284	452
Moda Tasarımı	45	78	123
Moda Tasarımı (İ.Ö.)	46	55	101
Moda Tasarımı (UZEM)	46	94	140
TOPLAM	137	227	364

Tablo 2’den görüleceği üzere Bilgisayar Programcılığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği bölümlerinde uzaktan eğitimdeki aktif öğrenci sayısı 1. ve 2. öğretimdeki toplam öğrenci sayısından fazladır. Bu üç bölümden yıllara göre mezun olan öğrenci sayıları Tablo 3’ de verilmiştir.

Tablo 3. Bilgisayar Programcılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği ile Moda Tasarımı Bölümleri Mezun Sayıları

UZEM MEZUN OLAN ÖĞRENCİ SAYILARI					
MEZUNİYET YILLARI					
Program	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Bilgisayar Programcılığı			14	39	44
İş Sağlığı ve Güvenliği					16
Moda Tasarımı					7

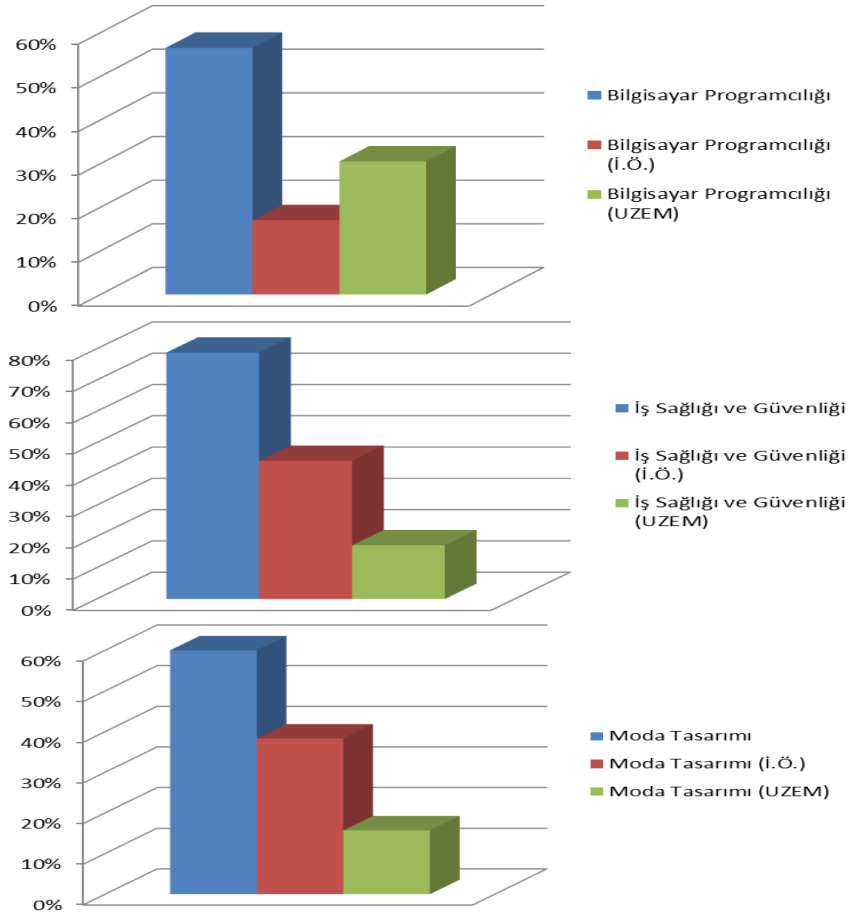

BİRİNCİ ÖĞRETİM MEZUN OLAN ÖĞRENCİ SAYILARI					
MEZUNİYET YILLARI					
Program	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Bilgisayar Programcılığı	24	38	29	38	36
İş Sağlığı ve Güvenliği				26	26
Moda Tasarımı	17	28	34	24	22

İKİNCİ ÖĞRETİM MEZUN OLAN ÖĞRENCİ SAYILARI					
MEZUNİYET YILLARI					
Program	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Bilgisayar Programcılığı	16	26	23	35	34
İş Sağlığı ve Güvenliği					18
Moda Tasarımı					18

2014-2015 yılında kayıt yaptıran öğrencilerden 2 yıllık öğrenim sürelerini tamamlayarak mezun olanların oranları belirlenmiştir. Buna göre Bilgisayar Bölümünden mezun olan öğrencilerin oranları Şekil 4a’da, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümünden mezun olanların oranları Şekil 4b’de, Moda Tasarımından mezun olanların oranları da Şekil 4’de verilmiştir.

Şekil 4. Mezuniyet Oranları

Şekil 4'dan görüleceği üzere, Bilgisayar Programcılığı birinci eğitim mezuniyet oranı %60'a yaklaşırken uzaktan eğitim öğrencilerinin mezuniyet oranı %30'larda kalmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği bölümünde aradaki fark daha da açılmakta, birinci öğretimde %80'lere varan mezuniyet oranı uzaktan eğitimde %15'e kadar düşmektedir. Benzer şekilde Moda Tasarımı Bölümünde de birinci öğretim mezuniyet oranı %60 olurken, uzaktan eğitimde %15 seviyesine gerilemektedir.

Uzaktan Öğretim Sürecinin Değerlendirilmesi

Uzaktan eğitim süreçlerinin değerlendirilmesi için bazı kriterlerin incelenmesi gerekmektedir (Karataş ve Soncul, 2007). Lochart ve Lacy'in geliştirdiği modelde, kurumsal hazır bulunuşluk/yönetim; öğretim kadrosuna sağlanan hizmetler, öğretim tasarımı/ dersin kullanılabilirliği; öğrenci hazır bulunuşluğu; öğrenci destek hizmetleri; öğrenme sonuçları ve öğrencilerin devamlılığın sağlanması önemli kriterlerdir (Lochart ve Lacy, 2002).

2016-2017 yılı bahar yarıyılında, Marmara üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu'nda okuyan öğrencilerin okullarından memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi amacıyla uygulanan ankete katılan 656 öğrenci arasında Uzaktan Eğitimde öğrencisi sayısı 67 olmuştur. Bu öğrencilerin %76,12 Uzaktan Eğitimin devam etmesi gerektiğini istediklerini belirtmişlerdir. %10,45 öğrenci fikrim yok seçeneğini işaretlemiştir. Canlı derslerde, öğretim elemanlarıyla etkileşimli ve dinamik bir öğrenme süreci yaşatabilmektedir. Öğrencilerin canlı derslerin sunum şekline memnun olup olmadıkları sorulduğunda %61,19'u memnun olduklarını belirtmişlerdir. Ancak canlı derslere öğretim elemanlarından gelen geri dönüşlerde canlı derslere katılım oranlarının %10 civarında kaldığı gözlenmektedir.

Öte yandan, öğrenci açısından ders haftaları ilerledikçe derse olan ilginin kaybedilmesi ve bunun sonucu olarak sınavlarda başarısızlık söz konusu olmaktadır. Uzaktan öğretimde öğrenciyi motive etmek ve derse tekrar geri döndürmek oldukça zor olmaktadır.

Uzaktan öğretim için şartların sağlanması açısından gerekli olan unsurların, internet teknolojisi, kullanılan bilgisayarın yeterliliği, dersin izlendiği ortamın fiziksel şartları gibi tam olarak sağlanmaması durumunda ortaya çıkan iletişim kopuklukları. İnternetteki kopukluklar, bilgisayarın donanımsal olarak yeterli olmaması veya program eksiklikleri, çalışma ortamının gürültülü ve kalabalık olması gibi etkenler öğrencinin başarısını olumsuz etkilemektedir. Öğrenciler canlı derslerle ilgili en önemli sorunlarından bazılarını, teknik sorunlardan dolayı derse girememek, bağlantı kopması, görüntü kayması, ses problemi olarak belirtilmektedir. Uzaktan eğitimi seçen öğrenci profiline bakılacak olursa, çalışan, ikinci bir üniversite okumak isteyen, evden dışarıya çıkamayan (fiziki engel nedeniyle, ebeveynlerin çocuklarını dışarı göndermemesi nedeniyle, vb.) kişiler açısından eğitimin yüz yüze olmaması sebebiyle derse ilginin yeteri kadar olmaması başarısızlığı getirmektedir.

Sonuç

Klasik eğitim-öğretim yönteminden farklı olarak, öğrencilerin yerleşkelere gitme mecburiyetinin olmadığı, derslerin bilgisayar ortamında tamamen sanal platformda, canlı ve etkileşimli olarak işlenebildiği uzaktan eğitimin öğrenci merkezli olduğunu söylenebilir. Coğrafi ve bölgesel engelleri ortadan kaldırmakta, geleneksel eğitimden yararlanma fırsatı olmayan fiziksel engelli öğrencilere için önemli bir fırsat sunmaktadır. Çalışanların öğrenimlerine devam edebilmesini sağlamaktadır. Bilgiye hızlı ve kolay bir şekilde erişme imkânı sunmaktadır. Yüz yüze eğitimde gereken ulaşım, barınma, konaklama, beslenme gibi ek harcamaları ortadan kaldırmaktadır.

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda, uzaktan öğretim programı mevcut olan, Bilgisayar Programcılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı ve Moda Tasarımı Programı öğrencilerinin başarı durumu incelendiğinde, öğrenci ve öğretim elemanlarından gelen bilgiler değerlendirildiğinde,

- Öğrencilerin canlı dersleri takip etme sayısının az olduğu,
- Yapılan seminer ve uyum toplantılarına ilgi göstermedikleri,
- Moda tasarımında yapılan %30 uygulama eğitimlerine katılımın çok az olduğu,
- Kayıt yaptıran öğrencilerin kontenjanları tam olarak doldurduğu halde, sınavlara katılmadığı,
- Sınavlarda başarı oranının çok düşük olduğu,
- Mezuniyet aşamasına gelen öğrencilerin sayısının azlığı,
- Uzaktan öğretimde okuyan öğrencilerin sınavlarda, örgün öğretimde okuyan öğrencilere göre sınavlarda daha fazla yardım ve müsamaha görmek istemelerini ortaya çıkan sonuçlardır.

Not

Bu çalışma, 26-29 Ekim 2017 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen International Conference on Science and Education (IconSE) [Uluslararası Fen ve Eğitim Kongresi] adlı kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Kaynaklar

- Arslan, T. (2013). Uzaktan Eğitim Ve Öğrenme Yönetim Sistemlerinin Karşılaştırılması. T.C. Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Aslantaş, T. (2014). Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitim Teknolojileri ve Türkiye’de Bir Uygulama Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Düzakın, E. ve Yalçınkaya, S. (2008). Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemi Ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yatınlıkları. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Cilt 17, Sayı 1, s.225-244.
- Geray C. (2007). Distance Education in Turkey. *International Journal of Educational Policies* Vol.1. (1), 33-62.
- Gülner, B. (2008). Bilgisayar ve İnternet Destekli Uzaktan Eğitim Programlarının Tasarım, Geliştirme Ve Değerlendirme Aşamaları (Suzep Örneği), *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 19, 259-271.
- Karataş, S. ve Soncul, H. (2007). Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Programı’nın Yürütülmesi Sürecinin Öz Değerlendirmesi. *XII. “Türkiye’de İnternet” Konferansı*, 139-143.
- Kazu, Y. İ., Özdemir, O. (2002). Teknik Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitimle İlgili Görüş ve Beklentileri (Fırat Üniversitesi Örneği). *Fırat Üniversitesi Enformatik Bölümü, XI. Eğitim Bilimleri Kongresi*. Yakınoğu Üniversitesi Lefkoşa, KKTC.
- Koçdar, S. ve Doğan, T. G. (2015). Türkiye’deki Açık ve Uzaktan Öğrenme Programlarının Bir Analizi: Eğilimler ve Öneriler. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Cilt:4 Sayı:4.
- Lockhart, M. ve Lacy, K. (2002). An Assessment Model And Methods For Evaluating Distance Education Programmes”. *Perspectives*, Vol. 6, Num.4, s. 98-104.
- 2016-2017 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri, <https://istatistik.yok.gov.tr/>.

Yazar Bilgileri

Ayça Ak

Marmara Üniversitesi

İstanbul

İrtibat yazar e-posta: aycaak@marmara.edu.tr

Bekir Oral

Marmara Üniversitesi

İstanbul

Vedat Topuz

Marmara Üniversitesi

İstanbul
